

■ Informační bulletin č. 2, vydaný polskými pořadateli letošního ME pro upoutané modely, přináší nejen další informace, ale i podstatnou změnu, týkající se data konání soutěže.

Původně ohlášený termín 3. až 9. srpna se se souhlasem CIAM FAI posouvá dopředu na 27. července až 2. srpna. V srpnu se totiž bude v Polsku konat Světový sjezd katolické mládeže, na němž se předpokládá účast asi 1,5 miliónu mladých lidí a který navštíví i hlava katolické církve, papež Jan Pavel II. Střediskem tohoto setkání bude dějiště ME Czeszochowa, jež je katolickým poutním místem, a je celkem pochopitelné, že se obě akce nemohou uskutečnit ve stejném termínu. V informačním bulletinu je dále uvedeno, že do 25. února se na ME předběžně přihlásilo 13 států: Belgie, ČSFR, Dánsko, Finsko, SRN, Velká Británie, Izrael(?), Polsko, Rakousko, Rumunsko, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko. Počet účastníků v jednotlivých kategoriích: F2A — 22, F2B — 33, F2C — 23, F2D — 29; Rumunsko v předběžné přihlášce předpokládaný počet účastníků neuvádělo. Vedoucím hlavní technické komise ME jmenovali pořadatelé J. Siadkého z Brna.

■ Letos poprvé v historii bylo umožněno našim čtyřem členům subkomisí CIAM FAI, kteří si doposud se svými kolegy ze subkomisí se pouze korespondovali, aby se osobně zúčastnili jarního zasedání CIAM ve dnech 21. a 22. března v Paříži. Jednání probíhalo v moderní vysoké budově, patřící Mezinárodní organizaci železničářů, situované asi 400 m od známé Eiffelovky. Zúčastnilo se jej 103 delegátů a členů subkomisí z 31 států. Nejvíce účastníků, a to 13, bylo z USA; po jednom účastníkovi přijelo z 9 států. Našich zástupců, včetně druhého viceprezidenta CIAM O. Šafka a pozorovatele O. Eremiáše z řad raketových modelářů, bylo 6. Na období 1991 až 1992 byli pro upoutané modely schváleni tiito naši mezinárodní rozhodčí: F2B — Z. Liska, ing. J. Hanzl, ing. R. Laboutka; F2C — ing. B. Votýpka, M. Vydra; F2D — ing. B. Votýpka, P. Klíma. Zasedání subkomise pro upoutaný let, jejímž předsedou je Američan dr. Laird Jackson, se konalo první den od 9.00 h do 14.30 h, a to bez polední přestávky. Zúčastnili se jej zástupci šestnácti států. Jednání se týkalo jednak všeobecné části pravidel FAI, jednak problematiky hluku v kategoriích upoutaných modelů a dvou doplňků v kategorii F2C (netýkajících se stavebních pravidel), dále byly schváleny prováděcí předpisy pro činnost jury F2C a prozatímní pravidla F2E (kombat se samozápalnými motory 2,5 cm³, jichž se dříve používalo v kategorii F2D). Jednání jsme i o přípravě Světového poháru v kategoriích upoutaných modelů. Plenární zasedání, které se konalo druhý den, projednalo všeobecnou agendu i materiály z jednotlivých subkomisí. Nakonec bylo zvoleno nové předsednictvo, v jehož čele zůstal S. Pimennoff z Finska, i když o jeho vítězství rozhodly pouze dva hlasy. Celému zasedání byl přítomen generální ředitel FAI dr. Č. Kepák z ČSFR, který si našel čas i na besedu s námi.

Ing. Bohumil VOTÝPKA

Uprostřed
letového kruhu

Model vystřelovacího kluzáku Lockheed F-117A

Tvary supertajného bojového letadla Stealth se Američanům podařilo uchovat v tajnosti deset let. Přední světoví výrobci kitů dokonce dodali několik modelů, které byly navrženy podle „zaručeně pravých“ výkresů a fotografií. V roce 1988 byly uvolněny první fotografie, bylo oznámeno oficiální označení Lockheed F-117A a přezdívkou Wobbly Goblin. V dubnu 1989 byl letoun oficiálně představen tisku a dnes již má za sebou i bojová nasazení v panamské operaci Just Cause a v bojích v Perském zálivu.

Bizarní tvary F-117A nedávaly mnoho šancí pro modelové zpracování. Přesto jsem fotografickou cestou zvětšil výkres skutečného letadla, mírně jsem zvětšil ocasní plochy, za večer vše slepil z balsových prkének — a ona ta divná černá věc létala. K STAVBĚ (Výkres je ve skutečné velikosti, neoznačené míry v milimetrech):

Jednotlivé díly překopírujeme na tužbi kartón a přesně vystříháme šablony. Trup 1 vyřizneme z balsy tl. 2,5, křídlo 2 je zhotoveno ze čtyř balsových prkének tl. 2, která nejprve slepíme natupo Kanagomem; levou i pravou polovinu křídla oddělíme (podle schématu na výkrese přilepíme vždy k přední části křídla jeho prodloužení). Obě poloviny křídla slepíme k sobě v podélné ose celého modelu. Z balsy tl. 1 vyřizneme obě poloviny motýlkové ocasní plochy 4, z překližky tl. 2 vyřizneme zpevnění přední části křídla 3 a přilepíme je Kanagomem.

Součástky obrousíme do hladka a natřeme černou tuší. Poté je dvakrát nalakujeme řidkým čirým nitrolakem. Každou vrstvu laku po zaschnutí lehce přebrousíme jemným brusným papírem. Kabinu vyznačíme světlemodrou barvou Humbrol, kontury znaků a hvězdy v nich vybarvíme šedě (podle předpisu USAF pro označení „neviditelných“ letadel). Nápis na ocasních plochách je bílý, stejnou barvou můžeme zvýraznit pohyblivé části a technologické spoje.

Z kartónu vyřizneme podle výkresu šablony a v ní slepíme ocasní plochy; po zaschnutí lepidla je přilepíme shora na trup. Zkontrolu-

jeme podélné seřízení, které musí být alespoň -2°.

Trup přilepíme na hotové křídlo a do místa vyznačeného na výkrese zalapeme bambusový kolík 5 o průměru 1. Zkontrolujeme, zda je model správně vyvážen, a případně jej dovažíme plastelinou.

Hotový model lze jen obtížně uchopit. Ti, kteří mají drobnější prsty, jej mohou vzít za zadní část trupu a pokusit se o zaklouzáání. Pokud se nám to nepodaří, nezoufáme a zkusíme model opatrně vystřelit gumou o průřezu 2x1 a délce asi 200 mm. Pokud model houpe, dovažíme jej vpředu plastelinou, padá-li strmě k zemi, zkontrolujeme, zda nemá malé nebo nulové podélné seřízení. Při úpravě seřízení ovšem musíme odříznout celou motýlkovou ocasní plochu a obrousit horní část trupu tak, abychom dosáhli natažení. Pokud model dobře klouže, přikročíme k jeho seřízení do velkých levých kruhů. Na levé polovině křídla vytvoříme nařiznutím křídélko, které nepatrně vyčtylíme vzhůru. Jsou-li kruhy podle našich představ, zalapeme definitivně křídélko v patřičné poloze.

Takto seřízený model vystřelujeme do ostré pravé zatáčky, z ní krásně „vyplave“ a přechází do levých kruhů. Zkusíme jej také vystřelit do mírnější zatáčky: Někdy se nám povede přemet, někdy však i vývrtka, kterou model zpravidla po jedné otočce klouže vybere.

„Černá věc“ vypadá v letu skutečně realisticky. Již při zalétávání nenabarveného prototypu každý poznal „Ef-stosedmňactku“.

O. Šafek

pro
mladé
i staré

Memoriál Jiřího Smoly 1991 XII. ročník

se bude létat v sobotu 7. září (pozor, změna proti dodatku v kalendáři) na letišti Aeroklubu Kladno. Vypsány jsou soutěže v těchto kategoriích:

CO₂ — soutěžní modely odpovídající platným stavebním a soutěžním pravidlům ČSFR

CO₂ polomakety

B1 — rámcová soutěž modelů na gumu podle pravidel ČSFR

F1A samokřídla — soutěž větroňů odpovídajících pravidlům pro kategorii F1A, ale bez VOP.

Aktivní účastníci soutěže budou mít možnost využít servisu pro motory Modela CO₂, který tradičně zajistí pracovní výrobní závod Modela Březinka.

Přihlášky, v nichž uvedete jméno, příjmení, rok narození, úplnou domácí adresu, soutěžní kategorie, případně klubo-

vou příslušnost, zašlete do konce srpna na adresu redakce Modelář, Jungmannova 24, 113 66 Praha 1. Přihlášky nebudeme potvrdovat, vklady (děti do 15 let včetně zdarma, soutěžící nad 15 let 20 Kčs) se budou vybírat až při prezentaci na letišti.

Program 12. ročníku:

8.00 až 9.00 prezentace soutěžících
9.00 zahájení soutěže
9.30 až 13.30 soutěžní lety
9.30 až 10.30 hodnocení polomaket
13.30 předvádění zajímavých modelů
14.30 vyhlášení vítězů

Sítionové bombičky si zajišťují modeláři sami; pořadatelé nemohou zajistit soutěžícím ani dopravu a ubytování.

LOCKHEED F-117A

